

Sitzungsberichte

der königl. böhmischen

GESELLSCHAFT DER WISSENSCHAFTEN.

MATHEMATISCH - NATURWISSENSCHAFTLICHE CLASSE.

1892.

VĚSTNÍK

královské

ČESKÉ SPOLEČNOSTI NÁUK.

TRÍDA MATHEMATICKO - PŘÍRODOVĚDECKÁ.

VĚSTNÍK

KRÁLOVSKÉ

ČESKÉ SPOLEČNOSTI NÁUK.

TŘÍDA MATHEMATICKO - PŘÍRODOVĚDECKÁ.

ROČNÍK 1892.

S 7 tabulkami a 9 dřevoryty.

V PRAZE 1893.

NÁKLadem KRÁLOVSKÉ ČESKÉ SPOLEČNOSTI NÁUK.

V KOMMISSI U FR. ŘIVNÁČE.

SITZUNGSBERICHTE

DER KÖNIGL. BÖHMISCHEN

GESELLSCHAFT DER WISSENSCHAFTEN.

MATHEMATISCH-NATURWISSENSCHAFTLICHE CLASSE.

JAHRGANG 1892.

Mit 7 Tafeln und 9 Holzschnitten.

PRAG 1893.

VERLAG DER KÖNIGL. BÖHM. GESELLSCHAFT DER WISSENSCHAFTEN.

IN COMMISSION BEI FR. RIVNÁČ.

OBSAH.

INHALT.

Seznam přednášek roku 1892 ko-
naných . . . . . str. IV.   Verzeichniss der im Jahre 1892 ab-
gehaltenen Vorträge . . . . . S. V.

	Pag.
Babor, J. a Písařovic, K., Rhynchodesmus terrestris (O. F. Müller) v Čechách.	
Čís. 24	324
Čelakovský, Dr. L., Das Verhältniss des Rumex acetoselloides B. zum Rumex angiocarpus M. Nro. 27.	391
Gutzmer, A., Bemerkungen über die Iteration linearer homogener Differential- gleichungen. Nro. 3.	54
Hansgirg, Dr. A., Beiträge zur Kenntniss der Süßwasseralgen- und Bacterien- Flora von Tirol und Böhmen. Nro. 10.	105
— Neue Beiträge zur Kenntniss der Meeresalgen- und Bacteriaceen-Flora der österreichisch-ungarischen Kronländer. Mit Taf. VI. Nro. 17. . .	212
Küpper, C., Geometrische Betrachtungen auf Grundlage der Functionstheorie. Nro. 20.	257
— Ueber das Vorkommen von linearen Schaaren $g_n^{(2)}$ auf Curven n -ter Ordnung C_p^n , deren Geschlecht p grösser als p_1 , das Maximalgeschlecht einer Raumcurve $R_{p_1}^n$ ist. Nro. 21.	264
— Bestimmung der Minimalgruppen für C^m , das heisst der Gruppen von kleinster Punktzahl, welche in Beziehung zu Curven m -ter Ordnung anormale Lage haben. Nro. 28.	403
Kušta, J., Příspěvky k seznání nejstarších zkamenělin českých a evropských vůbec. S 1 dřevorytem. Čís. 30.	418
Machovec, F., Ueber den Zusammenhang der Krümmungshalbmesser der Pa- rabeln und Hyperbeln höherer Ordnung mit den Krümmungshalb- messern der Dreieckscurven. Mit 1 Holzschnitt. Nro. 6.	77
Mrázek, A., O tak zvané Monocystis tenax Stein. S 2 dřevoryty. Čís. 5. . .	67
Perner, J., Předběžný kritický seznam foraminifer z březenských vrstev. Čís. 2.	34
— Kritisches Verzeichniss der Foraminiferen aus den Priesener Schichten der böhmischen Kreideformation. (Resumé des böhmischen Textes) . .	52
Písařovic, K. a Babor, J. Rhynchodesmus terrestris (O. F. Müller) v Čechách.	
Čís. 24.	324

	Pag.
Počta, Dr. F., O geologickém profilu v nádraží c. k. státní dráhy císaře Františka Josefa v Praze. S 1 dřevorytem. Čís. 33.	476
Procházka, V. J., Předběžná zpráva o stratigrafických a faunistických poměrech nejzazší části miocaenů západní Moravy. Čís. 25.	326
— Vorläufiger Bericht über die stratigraphischen und faunistischen Verhältnisse des westlichen Miocaengebietes von Mähren. (Resumé des böhmischen Textes)	362
— Ku stratigrafii oncophorových usazenin okolí ivančicko-oslavanského na Moravě. S 1 dřevorytem. Čís. 31.	425
— Zur Stratigraphie der Oncophoren Sande der Umgebung von Ivančic und Oslavan in Mähren. (Resumé des böhmischen Textes)	450
— První příspěvek k poznání rázu zvířeny mořských jílů a slínů severozápadno- a středomoravské oblasti. Čís. 32.	458
— Das Miocæn von Mähren. I. Beitrag zur Kenntniss der Fauna der marinen Tegel und Mergel des nordwestlichen und mittleren Gebietes von Mähren. (Resumé des böhmischen Textes)	471
Rogel, F., Arithmetische Relationen. Nro. 1.	3
— Zur Theorie der höheren Integrale. Nro. 15.	185
— Trigonometrische Entwicklungen. Nro. 22.	273
Slavík, Dr. A., Die Ablagerungen der permischen Formation bei Vlašim. Nro. 4.	60
— Die Kreideformation in Böhmen und den benachbarten Ländern. Nro. 11.	157
Studnička, Dr. F. J., Beitrag zur Theorie der gemischten Reihen. Nro. 8.	98
— Uiber den Algorithmus Křišťans von Prachatic. Nro. 9.	100
— Uiber einige Analogien zwischen der Ludolfine und der Laisantine. Mit 1 Holzschnitt. Nro. 18.	250
— Beitrag zur Theorie unendlicher Kettenbrüche. Nro. 19.	254
Teixeira, M. F. Gomes, Remarques sur l'emploi de la fonction $\wp(u)$ dans la théorie des fonctions elliptiques. Nro. 14.	182
Vaňha, J., O nových hlístech řepních, jejich škůdnosti a rozšíření. S tab. VII. Čís. 23.	311
Vejdovský, Dr. F., O původu a významu mesoblastu u annulatů. S tab. I. a II. a 1 dřevorytem. Čís. 7.	82
— Zprávy organogenické. S tab. IV. a V. Čís. 16.	199
Velenovský, Dr. J., Neue Nachträge zur Flora von Bulgarien. Nro. 26.	369
Zahálka, Č., O slepenci mléčkovostském. Čís. 12.	167
— O bludivých valounech a o gagatu ve smolném uhlí od Proboštova v Českém Středohoří. S tab. III. Čís. 13.	170
— Útvar křídový v Milešově. S 1 dřevorytem. Čís. 29.	413

2.

Předběžný kritický seznam foraminifer z březenských vrstev.

Napsal Jaroslav Perner v Praze, assistent Musea král. Českého.

(Předloženo dne 20. listopadu 1891.)

Úkolem následujících řádků jest podati objasnění ku seznamu foraminifer březenských vrstev vzhledem k jich počtu, významu a geologickému rozšíření. Co se týče počtu druhů foraminifer, tu jest dlužno na mysli míti, že, má-li míti nějakou cenu číslo, udávající kolik druhů foraminifer v té neb oné vrstvě přichází, nutno si uvědomiti jasně význam slova druh. A tu musíme přiznati, že je-li v přírodopise otázka, co jest vlastně druh, dosud in suspenso, že to platí zvláště o foraminiferách. Nová zkoumání foraminifer, jež po Carpentrovi provedli proslulí angličtí badatelé H. B. Brady o foraminiferách recentních, vylovených na vědecké cestě korvety Challengeru ¹⁾ a T. Parker a R. Jones ²⁾ o foraminiferách recentních vrhla sice nové světlo na některé záhadné stránky těchto zajímavých protozoů, ukázala v netušené míře jejich nesmírnou proměnlivost, zvláště vzhledem k theorii descendenční, než posud se uznává, že pravého kriteriá u rozeznávání jednotlivých druhů nalezeno dosud nebylo, zejména u druhů, jež jsou recentní i zároveň fossilní.

Úloha objasniti vztahy mezi recentními a fossilními foraminiferami jest stížena mimo jiné tou okolností, že jest nad míru ne-

---

¹⁾ Report on the scientific results of the voyage of H. M. S. Challenger, during the year 1873—1876. Vol. IX. Foraminifera. By. H. Bowman Brady. 1884.

²⁾ Co se týče obsáhlé literatury sem spadající, odkazují na výbornou bibliografii: A. Bibliography of the Foraminifera Recent and fossil from 1565—1891. With notes explanatory of some of the rare and little known publications. By. Ch. D. Sherborn. Uspořádána je v alfabeticském pořádku dle autorů. Jiný, dosti úplný seznam dle chronologického pořádku sestavený jest ve výše citovaném díle o expedici Challengeru. Bibliography pag. 1—42. Menší seznam viz: Bronn. Klassen und Ordnungen des Thierreichs I. Bd. 1 Abtheilung pag. 10—14. p. 250

snadno naléztí pravou míru při posuzování ceny oněch fossilních druhů foraminifer, jež buď jen jednou byly nalezeny, neb jichž struktura pro vzácné jich se vyskytování jest neúplně známa, nebo které při neúplném popisu, chatrně vyobrazeny byly. To platí o mnoha druzích foraminifer popsanych Reussem¹⁾ z českého útvaru křídového, mnohé malé a nedostatečné výkresy foraminifer v jeho díle jsou dosud jediné, které existují o některých druzích. Mnohé formy, jež Reuss považoval za rozdílné druhy, jsou nepatrnými varietami, neb nedospělými formami jiných popisovaných druhů, některé formy, jež za rozdílné popsal, později sám sloučil, ač jeho vrstevníci houževnatě na rozdílnosti jich lpěli a ji hájili. Ovšem dlužno při posuzování druhů Reussových vždy na mysli mítí, že tehda nebyla ještě úplně známa ta neobyčejná proměnlivost foraminifer; když se však seznala, tu mnozí badatelé stahovali mnohé druhy v jeden, ano Carpenter ve svém základním díle o foraminiferách²⁾ upírá vůbec možnost užívati u foraminifer jména „species“ v obyčejném smyslu, jak se ho v zoologii o jiných organismech užívá; ano i ohraničovati rody zdá se mu býti povážlivé.

Povstala tím složitá synonymika stává se ještě spletitější příčiněm anglických badatelů, B. Bradyho, Parkera a Jonese³⁾, kteří identifikují veliké množství fossilních druhů s recentními, stahují některé druhy Reussovy, D'Orbigny-ho, a jiných v jeden druh, pokládajíce jej za stejný s druhem, jenž již od Linnea, neb jiného staršího badatele byl popsán. Ve mnoha případech nelze upříti, že se tak děje správně, avšak zajisté neškodilo by při fossilních druzích, dáti některé formě, jež jest omezena na určitý geologický horizont, při čemž znaky její dosti stálé jsou, význam druhu. Z toho vidno, že ohledně vztahů recentních a fossilních foraminifer, stejně tvrdého to asi oříšku pro palaeontologa a descendenční theorii, jako jsou Brachiopodi, zbývá mnoho práce, než-li bude možno pronéstí konečný úsudek o jakosti a počtu druhů v našem křídovém útvaru.

Mimo tuto okolnost dlužno na paměti mítí, že v kritickém, třeba jen předběžném seznamu foraminifer z některé vrstvy našeho křídového útvaru, musíme s velkou opatrností držeti se udání Reusso-

¹⁾ Die Versteinerungen der böhmischen Kreideformation. Von A. Reuss. 1845.

²⁾ Carpenter Introduction to the study of Foraminifera. Text pag. X. Preface pag. XI. p. 56.

³⁾ On the nomenclature of Foraminifera. Annals Magazine of the natural history. Part. I.—IX. Jsou to zajímavé kritiky druhů foraminifer popsanych od dob Linné-a až na naše časy.

vých, kde který druh se nalézají, jsou-li na oné lokalitě vyvinuty vrstvy různého stáří, jež Reuss nerozeznával. Uvádí-li na př. Reuss některý druh jen z Lenšic, tu jest nejisto, pochází-li z teplických či březenských vrstev. Oboje vrstvy jsou tam vyvinuty, jsouce uloženy přímo na sobě, a jelikož Reuss ponejvíce na úpatí vrchu sbíral material, tu se velmi lehkostati mohlo — a skutečně několikrát stalo — že byly vodou splaveny dohromady foraminifery 2 různých geologických horizontů. Teprve když shledáme týž druh na jiných nalezištích, kde jen březenské vrstvy jsou vyvinuty, neb uvádí-li jej Reuss mimo Lenešice též z jiných rozhodně březenským vrstvám náležejících nalezišť, smíme se opírat o jeho udání. Sice jinak by vykazoval seznam březenských foraminifer týž počet a skoro tytéž druhy jako seznam teplických foraminifer; čemuž však nikterak není. Neboť již pouhé srovnání hojnosti, v jaké nacházejí se foraminifery v těchto dvou vrstvách musí nás poučiti o jiném. Dosahujeť v některých oddílech teplických vrstev ¹⁾ procento foraminifer skládajících horninu místy čísla neobyčejně vysokého, až 90%, kdežto v březenských vrstvách tvoří foraminifery, jakž jsem se o tom na mnoha výbrusech březenskou opukou přesvědčil, nanejvýše 25%. Tento nápadný rozdíl zvláště vynikne, srovnáváme-li pod drobnohledem z mírného zvětšení výbrus březenské opuky s výbrusem teplické, a může nám dobře sloužiti v pochybných případech, kde větších zkamenělin nemáme, ku rozeznání těch dvou horizontů.

Mimo uvedený rozdíl v hojnosti foraminifer, jest znamenitý rozdíl mezi teplickými a březenskými foraminiferami v jakosti druhů. Celkem totiž mohl jsem posud konstatovati v březenských vrstvách 90 druhů foraminifer, v čemž jsou zahrnuty i druhy (počtem 26), jež jsem sám sice nenalezl, které ale uvádí Reuss z nalezišť rozhodně březenským vrstvám náležejících. Z těchto Reussových druhů jsou některé velmi vzácné, ač dobře charakterisované druhy, některé ale jsou asi nepatrné variety; několik z nich jest mi známo z teplických vrstev. Z oněch 90 druhů zdá se 55 druhů býti omezeno na březenské vrstvy. Tím však nikterak nemíníme všechny považovati za význačné pro březenské vrstvy, jsouť mnohé z nich příliš vzácné, než abychom jich mohli za takové užívati, a taktéž nemůžeme o těchto vzácných druzích s úplnou jistotou dosud tvrditi, že nepřicházejí

¹⁾ Bližší údaje o tom viz v díle prof. Dra. Ant. Friče: Studien im Gebiete der böhmischen Kreideformation IV. Teplitzer Schichten. 1889. Archiv für naturwiss. Durchforschung Böhmens. VII. Bd. No. 2. pag. 18—20; 61; 110.

v jiných vrstvách. Než několik druhů z nich se vyskytuje poměrně dosti často a můžeme je bezpečně považovati za charakteristické pro březenské vrstvy. Jsou to: *Cornuspira cretacea* Rss., *Marginulina Nils-soni* Roemer, *Haplostiche clavulina* Rss., *Planorbulina (Discorbina) polyraphes* Rss. *Polymorphina lacrima* Rss., *Polymorphina globosa* v. Münster, *Nodosaria Mayeri* n. sp. Zbývajících 35 druhů objevuje se též v teplických vrstvách, mezi nimi jsou též kosmopolitické formy, jež se táhnou celým křídovým útvarem jako: *Trochammina irregularis*, P. J. *Cristellaria rotulata* Lamck., *Bulimina variabilis* D'Orb., *Frondicularia angusta* Nils., *Flabellina elliptica* Nils., *Flabellina ornata* Rss., *Marginulina compressa* D'Orb., *Globigerina cretacea* D'Orb., *Planorbulina (Discorbina) ammonoides* Rss.

V následujícím seznamu v prvním jeho díle zdržel jsem se bezúčelného na tomto místě vypočítávání všech synonym a uvedl jsem jen původní nynější jméno, a některý novější spis, ve kterém úplná synonymika a literatura jest podána. Jen v několika případech, zůstaly-li pochybnosti o identitě druhu, cituji i jiné spisy a kde toho bylo potřeba, připojil jsem k nalezištím i jiné vysvětlivky. —

V druhém dílu seznamu podávám výčet druhů sestavený tak, aby se mohlo lehce poznati u každého druhu jeho geologické rozšíření v celém českém křídovém útvaru. Druhy uvedené na základě udání Reussových jsou v závorkách.

Co se týče systematiky, tu jsem se řídil systémem Bradyho¹⁾, jenž ze všech dosavadních systémů nejlépe vyhovuje požadavkům vědecké a zároveň prakticky použitelné klassifikace.

Soustavný seznam foraminifer vrstev Březenských.

1. *Cornuspira cretacea* Rss.

Rss. Verst. I. p. 35. T. XIII. fig. 64, 65.

Rss. Sitzungsber. 40 p. 177. T. I. fig. 1.

Velevýznačná pro březenské vrstvy; dosti zřídka v Březnu, Dnebohu, České Kamenici, Lužici.

¹⁾ Viz Report on the scientific results of H. M. S. Challenger. Vol. IX. pag. 44—47.

Při tom poznamenáváme, že *Trochammina irregularis* P. J. patří k perforovaným foraminiferám, o čemž jsem se na četných průřezích přesvědčil. Průměr porů 0·006—0·003 mm.

2. *Trochamina irregularis* (P. and J.)

Syn. *Webbina irregularis* D'Orb. Prodr. de Palaeontol. 1850, Vol. II. pag. 111. Nr. 782, 783; *Trochamina irregularis* emend. Corp. Introduction to the study of Foraminifera pag. 492. Plate X. fig. 6—10.

Zřídka narostlá na skořápkách bivalv z Března.

3. (*Haplostiche constricta* Rss.)

Syn. *Nodosaria constricta* Rss. Verstein. II. pag. 26. Taf. XIII., fig. 12, 13.

Lužice (zřídka).

4. *Haplostiche clavulina* Rss.

Geinitz. Elbth. II. p. 121. Taf. II. 24, fig. 7—9.

Velmi hojně v Březnu a Dnebohu.

5. *Haplostiche dentalinoides* Rss.

Geinitz Elbth. p. 121. Taf. II. 24, fig. 4—6.

Velmi zřídka v Březnu.

6. *Haplostiche foedissima* Rss. (*Dentalina foedissima* Rss.)

Geinitz Elbth. p. 121. Taf. II., 24, fig. 1—3.

Rss. Sitzungsb. Bd. 40, p. 189. T. III., fig. 2, 3.

Dosti hojně v Březnu. Dle Reusse v analogních vrstvách v Sasku.

7. *Textularia globulosa* Rss.

Rss. Verst. I., p. 39. Taf. XII., fig. 23.

Zřídka v Březnu, Dnebohu, Nemošické stráni, Střemích, Hostíně, Chocni, Turnově, Sichrově, České Kamenici, dle Reusse též v Lužici a Brozanech.

8. *Textularia conulus* Rss.

Rss. Verst. I., p. 39. Taf. VIII., fig. 59. Taf. XIII., fig. 72.

Rss. Denkschr. VII., p. 72. Taf. XXVI., fig. 7; a, b;

Zřídka na Nemošické stráni a v Chocni, dle Reusse též i v Lužici a Brozanech.

9. (*Textularia obtusangula* Roem.)

Roemer. Verst. p. 97. Taf. XV., fig. 18.

Ross. Verst. I. p. 38. Taf. VIII., fig. 58.

Dle Reusse v Lužicích zřídka.

10. *Textularia obsoleta* Rss.

Rss. I., pag. 39. Taf. XIII., fig. 79.

Zřídka ve Střemích, Hostíně a Chocni, dle Reusse též v Lužici a Lenešicích (patrně jen z březenských vrstev).

11. (*Textularia anceps* Rss.)

Rss. Verst. I., p. 39. Taf. VIII., fig. 79. Taf. XIII., fig. 78.
Dle Reusse v Lužici a Brozanech.

12. (*Textularia turris* D'Orb.)

D'Orb. l. c. Mem. p. 46. T. IV., fig. 27, 28.
Rss. Verst. p. 39. Taf. XIII., fig. 76.
Dle Reusse zřídka v Lužici.

13. *Textularia praelonga* Rss.

Rss. Verst. I. p. 39. T. XII., fig. 14.
Geinitz. Elbth. $\frac{2}{2}$ pag. III. Taf. II. 23., fig. 7, 8.
Zřídka v Březnu a Nemošické stráni; dle Reusse též v Lužicích, Brozanech a Lenešicích.

14. *Textularia foeda* Rss.

Verst. II., pag. 109. T. XLIII., fig. 12, 13.
Zřídka v Lužici a Dnebohu.

15. (*Verneuillina triquetra* Rss.)

Syn. *Verneuillina Münsteri* Gein. Elbth. $\frac{2}{2}$. p. 124.
(*Textullaria triquetra* v. Münster.) Rss. Verstein. I. p. 39. Taf. XIII., fig. 77.
(*Verneuillina triquetra* Rss.) Denksch. Bd. VII., p. 71. Taf. XXVI., fig. 5.
Challenger. pag. 383. Plate 47., fig. 18—20.
Dle Reusse zřídka v Lužici.

16. *Verneuillina Bronni* Rss.

Rss. Verst. I., p. 38. Taf. XII. Fig. 5.
Rss. Foram. u. Entom. p. 40. T. 4., fig. 2.
Velmi zřídka v Nemošické stráni. Dle Reusse též v Lužici a Brozanech.

17. (*Tritaxia tricarinata* Rss.)

Textullaria tricarinata Rss. Verst. I. p., 39. Taf. VIII., fig. 60.
Tritaxia tricarinata Rss. Challenger pag. 389. Plate 49, fig. 8, 9.
Dle Reusse v Lenešicích; jest ale pravdě nanejvýš podobno, že náleží výhradně teplickým vrstvám, kdež jest velice hojnou. Reuss neuvádí žádného jiného naleziště spolehlivého, ze kterého by se dalo souditi, že se tento druh nachází též v březenských vrstvách, mně se dosud nepodařilo v těchto vrstvách je naléztí.

18. *Gaudryina rugosa* D'Orb.

D'Orbigny. Mém. p. 44. Taf. IV., fig. 20, 21.
Reuss Verst. p. 38. Taf. XII., fig. 15, 24.
Challenger. p. 363. Pl. 42, fig. 23, 24.
Zřídka v Březnu, Dnebohu a České Kamenici. Dle Reussova udání též v Brozanech, Hořenci a Lužici.

19. Valvulina spicula Reuss.

Reuss. Verstein. I. pag. 37. Taf. XIII., fig. 69.

Velmi zřídka v Březnu, dle Reusse též i v Lužici, Pátku a Lenešicích.

20. (Bulimina Preslii Rss.)

Rss. Verst. I. p. 38. T. XIII., fig. 72.

Rss. Foram. u. Entom. p. 23. T. III., fig. 10.

Zřídka dle Reusse v Lužici, Lenešicích a Brozanech.

21. Bulimina ovulum Rss.

Rss. Verst. I. p. p. 37. T. VIII., fig. 57. Taf. XIII., fig. 73.

Rss. Foram. u. Entom. p. 22. T. III., fig. 9.

Zřídka v Březnu a Dnebohu. Dle Reusse též v Lužici, Lenešicích a Brozanech
Zdá se býti jen na březenské vrstvy omezena.

22. Bulimina Murchisoniana D'Orb.

Syn. B. tumida Rss.

B. D'Orbigny Rss.

D'Orb. Mém. p. 41. Tab. IV., fig. 15, a, b.

Rss. Verst. p. 37. T. VIII., fig. 69, 72, Taf. VIII., fig. 70.

p. 38. T. XIII., fig. 74.

Velmi proměnlivý to druh méně hojně objevující se v teplických i březenských vrstvách; skoro ve všech nalezištích.

23. Bulimina variabilis D'Orb. (Ataxophragmium variabile D'Orb. sp.)

D'Orb Mém. p. 40. T. IV., fig. 9—12.

Rss. Verst. I. p. 37. T. VIII., fig. 56, 76, 76.

Kosmopolitický to druh, jenž se objevuje ve všech vrstvách křídového útvaru, jest známa ze spodní křídý až do nejvyšších vrstev bílé křídý. (Ét Albien). — Též ve všech nalezištích březenských se vyskytuje, ač ne hojně.

24. Bulimina intermedia Rss.

Verst. I. p. 37. T. XIII., fig. 71.

Foram. u. Entom. p. 39. T. III., fig. 11.

Dosti hojně v Březnu a Nemošické stráni; dle Reusse též v Lužici a Brozanech. Zdá se býti charakteristickou pro březenské vrstvy, ježto se v jiných neobjevuje.

25. (Bulimina truncata Rss.)

Rss. Verst. I. p. 37. Taf. VIII., fig. 73.

Dle Reusse v Lužici zřídka; zdá se, že nejspíše nepatrná varieta od Bulimina palystropha Rss.

26. (Virgulina Reussi Gein.)

Geinitz. Charakt. p. 70. Taf. XVII., fig. 23.

Reuss. Verst. I. p. 40. Taf. VIII., fig. 61.

Lužice.

27. (*Bolivina tegulata* Rss.)

Syn. a litt.:

Virgulina tegulata Rss. Verst. I. pag. 40. Taf. XIII., fig. 81.*Bolivina tegulata* Rss. Geinitz. Elbth. $\frac{2}{2}$ pag. 109. Taf. II. 23., fig. 6.

Rss. Foram. u. Entomotr. pag. 29. Taf. IV., fig. 12.

Lužice, Lenešice (Reuss).

28. *Nodosaria farcimen* Soldani.

Obsáhlou literaturu a přčetná Synonyma viz Challenger p. 498. Pl. 42., fig. 17—18; wood cuts fig. 13.

K tomuto druhu zajisté s právem přiřadili Brady a jiní badatelé mnohé formy, jež se též v našem křídovém útvaru vyskytují jako z březenských *Dentalina nodosa* D'Orb., *Nodosaria communis* D'Orb., *Dentalina legumen* Rss, jež jest nemožno od sebe pro množství přechodů rozeznávati a jež nejsou na určitý horizont omezeny, nýbrž více méně hojně ve všech vrstvách Senonu všude přicházejí.**29. *Nodosaria filiformis* D'Orb.**

Obsáhlou literaturu a přčetná synonyma viz Challenger p. 500. Plate 63, fig. 3—5.

Z březenských náleží k tomuto druhu též *Nod. gracilis* D'Orb., jež obě velmi zřídka všude v březenských vrstvách přicházejí.**30. (*Nodosaria inflata* Rss.)**

Rss. Verst. I. p. 25. T. XIII., fig. 34.

Dle Reusse hojně v Lužici.

31. *Nodosaria cylindracea* Rss. (= *Nod. oligostegia* [adulta] Rss. = *Glandulina cylindracea* Rss.)

Rss. p. 27. Taf. XIII., fig. 1, 2. 19, 20.

Geinitz. Elbth. II. p. 84, 89. Taf. 20, fig. 15—18.

Tyto dvě formy od Reusse za rozdílné druhy považované jsou jen různě dospělé formy téhož druhu. Obě přicházejí ve všech vrstvách křídových spolu, zvláště v Březnu dosti hojně.

32. *Nodosaria monile* v. Hag. (= *Nodosaria annulata* Rss.)

Rss. Verst. p. 27. Taf. VIII., fig. 4, 7, 67.

Geinitz. Elbth. p. 85. T. II. 20, fig. 19, 20.

Rss. Foram. u. Entom. p. 10. Taf. I. Fig. 13.

Dostí hojně v Březnu a Nemošické stráni; dle Reusse též v Lužici a Lenešicích; též velmi hojně v teplických vrstvách.

33. *Nodosaria Zippei* Rss.

Rss. Verst. I. p. 25. Taf. VIII., fig. 1—3.

Geinitz. Charakteristik p. 69. T. XVII., fig. 19, 20.

Velmi hojně v Březnu, Dnebohu, Turnově; Nemošické stráni. Dle Reusse též v Lužici, Lenešicích. Taktéž velmi hojně v teplických vrstvách.

33. b. *Nodosaria Mayeri* n. sp.

Tuto novou formu lze považovati za charakteristickou pro březenské vrstvy. Celkem se blíží k *Nod. Zippei*, leč počet žeber jest o mnoho menší (6—8) a mimo to žebra ta jsou ve svém průběhu spirálně, šroubovitě stočená, tak že sledujeme-li 1 žebro, shledáme někdy, že i dvakrát celou skořápku ovíjí. Ústí jest na prodlouženém tupém konci poslední komůrky ve středu.

V Březnu dosti hojně.

34. *Nodosaria affinis* Rss.

(= *Nod. obscura* Rss.)

(= *Nod., tenuicosta* Rss.)

Rss. p. 25, 26. *Faf.* VIII., fig. 8—9, 16.

Geinitz. *Elbthgb.* II/2. pag. 81. a 83. T. II. 20. fig. 1—4, 12.

Velmi proměnlivý to druh, jehož odrůdy jsou co nejúžeji přechodnými formami spojeny mezi sebou. Všude v Senonu dosti hojná.

35. (*Nodosaria conferta* Rss.)

Rss. *Verst.* I. p. 26, T. VIII., fig. 10.

Dle Reusse velmi zřídka v Lužici. Zdá se, že tato forma náleží vlastně do rodu *Haplostiche*, jakž na to znaky, jež Reuss uvádí, poukazují, zejména povrch jest prý „velice drsný“.

36. *Nodosaria aculeata* D'Orb.

D'Orb. l. c. p. 13. *Pl.* I., fig. 2, 3.

Rss. *Verst.* I., pag. 28. *Taf.* XII., fig. 29.

Dosti hojně, ale vždy jen v úlomcích v Březnu, Sichrově, Turnově a Dnebohu. Dle Reusse též v Lužici a Lenešicích (přichází též v teplických vrstvách.)

37. (*Nodosaria costellata* Rss.)

(= *Nod. lineolata* Rss.)

Reuss. *Verst.* p. 27. *Taf.* VIII., fig. 8. *Taf.* XIII., fig. 18.

Dle Reusse oba druhy přicházejí v Lužici, Kystře a Brozanech.

38. (*Nodosaria sulcata* Nilsson.)

Nilsson *Petrefacta suecana*. p. 8. *Taf.* IX., fig. 1. a, b.

Rss. *Verst.* p. 26. *Taf.* XIII., fig. 17.

Zřídka v Lužici.

39. *Nodosaria Lorneiana* D'Orb.

D'Orb. l. c. p. 14. T. I., fig. 8, 9.

Rss. *Verst.* I. p. 27. T. VIII., fig. 5.

Dosti zřídka v Březnu a Dnebohu; dle Reusse hojně též v Lužici, Kystře, Lenešicích. Též přichází v teplických vrstvách.

40. *Nodosaria multilineata* Gein.

(= *Dentalina multilineata* Borneman).

(= *Nodosaria multilineata* Rss.)

Geinitz. Elbth. p. 83. T. 20., fig. 13.

Velmi vzácná v Březnu; dle Reusse je prý všude v bakulitových jílech rozšířena.

41. *Frondicularia apiculata* Rss.

Rss. Verst. I., p. 30. Taf. VIII., fig. 24.

Rss. Sitzungsber. 46. p. 192. T. V., fig. 2.

Velmi zřídka na Nemošické stráni a v Březnu. Dle Reusse též v Lužici.

42. (*Frondicularia bicuspidata* Rss.)

Rss. Verst. I. p. 32. Taf. VIII., fig. 46.

Dle Reusse zřídka v Kystře.

43. *Frondicularia angusta* Nils. sp.

Nilsson. Petrefacta Suecana. p. 11. Taf. 9., fig. 22.

Rss. Sitzungsber. Bd. 40. p. 196. T. IV., fig. 5, (kdež jest též ostatní literatura a synonyma).

Kosmopolitický to druh ve všech vrstvách svrchního křídového útvaru, všude dosti hojně se vyskytující.

44. *Frondicularia angulosa* D'Orb.

D'Orb. Mém. l. c. p. 22. T. I., fig. 39.

Rss. Verst. I. p. 31. Taf. XIII., fig. 40. Taf. VIII., fig. 78.

Taf. XXIV., fig. 42.

Velmi zřídka v Březnu, dle Reusse též v Lužici, Lenešicích a Brozanech.

45. (*Frondicularia peregrina* Rss.)

Rss. Verst. I. p. 108. Taf. XXIV., fig. 45.

Dle Reusse zřídka v Lenešicích.

46. (*Frondicularia canaliculata* Rss.)

Rss. Verst. I. p. 30. Taf. VII., fig. 20, 21.

Rss. Sitzungsber. 46. pag. 194. Taf. VI., fig. 1.

Mimo teplické vrstvy též dle Reusse v Lužici.

47. *Frondicularia mucronata* Rss.

Rss. Verst. I. p. 31. Taf. XIII., fig. 43, 44.

Geinitz. Elbth. p. 95. T. II. 21., fig. 14—16.

Význačná pro březenské vrstvy, ve kterých jedině, ač dosti zřídka přichází. Naleziště Březno, Dneboh, Sichrov, Nemošická strán; dle Reusse též Lužice, Lenešice (patrně svrchní březenské vrstvy).

48. (*Frondicularia marginata* Rss.)

Rss. I. p. 30. Taf. XII. mala; taf. XXIV. 39, 40.

Dle Reusse v Lužici, Lenešicích a Brozanech, též v teplických vrstvách.

49. Frondicularia turgida Rss.

Rss. Verst. II. p. 107. T. 24., fig. 41, 44.

Geinitz. Elbth. p. 97. Taf. 21., fig. 17, 18.

Zřídka v Turnově. Dle Reusse též v Lužici.

50. Frondicularia Cordai Rss.

Rss. I. p. 31. Taf. VIII., fig. 26—28. Taf. XIII., fig. 41.

Geinitz. Elbth. II. p. 95. Taf. 21, fig. 8—10, 12—13.

Hojně v Březnu a vůbec všude, nejen v březenských vrstvách, nýbrž též v celém Senonu.

51. Frondicularia inversa Rss.

Rss. Verst. p. 31. T. VIII., fig. 15—19. Taf. XIII., fig. 42.

Geinitz. Elbth. II. Taf. 21, fig. 5—7; 11. pag. 94.

Kosmopolitický to druh skoro ve všech vrstvách celého křídového útvaru všude hojně přicházející.

52. Frondicularia Archiacina D'Orb.

Syn. Frond. tenuis Rss. I. p. 30. VIII., fig. 35. Geinitz Elbth. II. 94, Taf. 21., fig. 3.

Challenger. p. 520. Pl. 124., fig. 12. (kdež se ostatní synonyma a literatura nachází).

V Březnu, Dnebohu, České Kamenici. Dle Reusse též v Lužici.

53. (Frondicularia bicornis Rss.)

Rss. Verst. I. p. 32. T. VIII., fig. 45. Taf. XXIV., fig. 37.

Dle Reusse zřídka v Lužici.

54. Frondicularia striatula Rss.

Rss. Verst. I. p. 30—31. Taf. VIII., fig. 23. (pessima). T. XLIII. fig. 2.

Geinitz Elbth. II. p. 2. Taf. 21, fig. 2.

Zřídka v Březnu, dle Reusse též v Lužici.

55. Marginulina elongata D'Orb.

Ross. Verst. I. p. 29. T. III., fig. 28—32. Taf. XXIV., fig. 31—36.

Rss. Foram. u. Entomostr. p. 12. T. I., fig. 17 (kdež jest ostatní literatura a synonyma).

Zřídka v Březnu a Dnebohu. Dle Reusse též v Lužici, mimo to i v teplických vrstvách hojná.

56. (Marginulina compressa D'Orb.)

Rss. Verst. I. p. 29. Tab. XIII. fig. 38.

Geinitz Elbth. II. p. 101. Taf. 23. fig. 5.

D'Orbigny Mém. l. c. p. 17. T. I., fig. 18, 19.

Velice pochybná pro březenské vrstvy. Reuss ji uvádí jen z Lenešic, mimo to všechna vyobrazení jeví velké rozdíly u všech autorů, tak že tu buďto bude

omyl, neb máme tu činiti s velmi proměnlivou formou. Mně se nepodařilo ná-
 ézti exempláře, jenž by se s Reussovým druhem shodoval.

57. Marginulina Nilssoni Roem.

(*Nodosaria laevigata* Nilsson *Petrefacta Suecana* p. 8. Taf. IX.
 fig. 20.

Rss. Verst. I. p. 28.

Roemer. Verst. p. 96.

Význačná pro březenské vrstvy, všude velmi hojně, zvláště v Březnu
 a Dnebohu.

58. Marginulina bacillum Rss.

Rss. Verst. I. p. 29. Taf. VIII., fig. 11.

Rss. Sitzungsber. 40. p. 208. Taf. VI., fig. 8.

59. Marginulina ensis Rss.

Rss. Verst. I. p. 29. Taf. XII., fig. 13. Taf. XIII., fig. 26, 27.
 Taf. XXIV. fig. 30.

Zřídka v Březnu, dle Reusse hojně v Lužici, Lenešicích, Kystře, Brozanech.

60. Marginulina Roemeri Rss.

(= *Vaginulina elongata* Roemer.)

Roemer Verst. p. 96. T. XV., fig. 13.

Rss. I. p. 28. Taf. VIII., fig. 10.

Zřídka v Lužici a Březnu.

61. (*Marginulina bullata* Rss.)

Rss. I. p. 29. Taf. XIII., fig. 34—38.

Dle Reusse hojně v Lužici a Brozanech.

62. (*Vaginulina strigillata* Rss.)

Rss. Verst. II. p. 106. Taf. XXIV., fig. 29.

Dle Reusse zřídka v Lužici.

63. (*Cristellaria limbata* Rss.)

Rss. Verst. I. p. 33. Taf. XIII., fig. 56.

Dle Reusse zřídka v Lužici.

64. *Cristellaria lobata* Rss.

Rss. Verst. I. p. 34. Taf. XIII., fig. 59.

Geinitz. Elbth. II. p. 104. Taf. 22., fig. I. Taf. 23., fig. 1.

Velmi zřídka v Březnu a Dnebohu, dle Reusse v Lužicích, Lenešicích
 a Brozanech.

65. (*Cristellaria lituola* Rss.)

Reuss. Verst. II. p. 109. Taf. XXIV., fig. 47.

Dle Reusse zřídka v Lužici.

66. *Cristellaria navicula* D'Orb.

D'Orb. Mém. l. c. p. 27. Pl. II., fig. 19, 20.

Rss. Verst. I. p. 34. Taf. XII., fig. 27.

Velmi zřídka v Březnu. Dle Reusse též v Lužici a Brozanech.

67. *Cristellaria lepida* Rss.

Rss. Verst. II. p. 109. T. 24, fig. 46.

Geinitz. Elbth. $\frac{2}{2}$ p. 106. Taf. II., 23, fig. 4.

Zřídka v Březnu, Dnebohu a Lužici. *Cristellaria intermedia* od Reusse jako samostatný druh rozeznávaná, jest jen nepatrná varieta této taktéž velmi proměnlivé formy, jež mimo to na tentýž geologický horizont jest obmezena. Taktéž *Crist. recta* var. *hamosa* Rss. z Lužice patří k této formě.

68. *Cristellaria rotulata* D'Orb.

Rss. Verst. I. p. 34. Taf. VIII., fig. 50, 70. Taf. XII., fig. 25. Taf. XXIV., fig. 48, 49.

Challenger p. 547. Pl. 69., fig. 13, (kdež se též úplná, velmi obsáhlá literatura a synonyma (okolo 30!) nachází).

Všude velmi obecná; vyskytuje se hojně od Gaultu až po nynější časy. *Cristellaria ovalis* od Reusse jakožto samostatný druh uváděná, jest jen mladá forma zhusta dimorphismus v embryonální komůrce jevící.

69. (*Cristellaria complanata* Rss.)

Rss. Verst. I. p. 33. T. III., fig. 54.

Rss. Sitzungsber. Bd. 46. T. XII., fig. 13.

Dle Reusse zřídka v Lužici.

70. (*Cristellaria triangularis* D'Orb.)

D'Orb. l. c. p. 27. Pl. II. Fig. 21, 22.

Rss. Verst. I. p. 34. Taf. VIII., fig. 48.

Dle Reusse v Lužici, Lenešicích a Brozanech.

71. *Flabellina ornata* Rss.Syn. *Flabellina Baudouiniana* D'Orb.*Flab. rugosa* D'Orb.

Rss. I. p. 32. Taf. XIII., fig. 48. Taf. XXIV., fig. 43.

Geinitz. Elbthalgeb. p. 99. Taf. II., 22, fig. 1.

D'Orb. Mém. l. c. p. 23, 24; T. IV., fig. 4—7.

Velmi proměnlivý to druh, dříve nesprávně ve více druhů dělený, jež však nepřetržitými přechody spojeny jsou, a nijak na určitý geologický horizont vázány nejsou, nýbrž ve všech vrstvách přicházejí; zvláště v Senenu jest obyčejná na všech nalezištích.

72. *Flabellina elliptica* Nils. sp.

Rss. Verst. I. p. 32. Taf. VIII., fig. 37—46; 78.

Rss. Denkschr. Bd. 7. p. 67. T. 25, fig. 6—8. (kdež se též úplná literatura a synonyma nacházejí.)

Velmi obyčejná v celém křídovém svrchním útvaru; v březenských vrstvách jest však méně hojnou, ale všude rozšířenou.

73. (*Polymorphina trigonula* Rss.)

(*Guttulina trigonula* Rss.) Verst. I. pag. 40. II. pag. 110. Taf. XIII., fig. 84.

Zřídka v Lužici.

74. (*Polymorphina horrida*) Rss.

(*Globulina horrida* Rss. Verst. II. p. 110. Taf. XLIII., fig. 14. Rss. Foram. u. Entomotr. p. 43. Taf. IV., fig. 8.

Dle Reusse zřídka v Lužici.

75. *Polymorphina elliptica* Rss.

Rss. Verst. II. p. 110. Taf. XXIV., fig. 35.

Zřídka v Lužici a Březnu.

76. (*Polymorphina damaecornis* Rss.)

(*Guttulina damaecornis* Rss.) Verst. I. p. 40; II. pag. 110, Taf. 13, fig. 85.

Dle Reusse v Lužici zřídka.

77. (*Polymorphina glomerata* Roem.)

Roemer. l. c. p. 97. Taf. XV., fig. 19.

Rss. Verst. I. p. 40. Taf. XII., fig. 32.

Dle Reusse zřídka v Lužici.

78. *Polymorphina lacrima* Rss.

(*Globulina lacrima* Rss.) Verst. I. pag. 40, II. pag. 110. Taf. XIII., fig. 83. Taf. XII., pag. 6.

(*Polymorphina lacrima* Rss.) Foram. u. Entomotr. p. 43. Taf. IV., fig. 9.

Velmi zřídka v Březnu, dle Reusse též v Lužici.

79. *Polymorphina globosa* v. Münster.

(*Globulina globosa* v. Münster). Rss. Verst. p. 40; p. 110 Taf. XIII., fig. 82.

Dostí hojně v Lužici; zřídka v Březnu, Dnebohu, České Kamenici. Dle Reusse též v Brozanech.

80. *Globigerina cretacea* D'Orb.

Rss. Verst. I. p. 36. T. VIII., fig. 55.

Challenger, kdež též úplná rozsáhlá literatura a synonymika se nachází.

Kosmopolitický to druh, všude, jak ve všech mesozoických i kaenozoických útvarech hojný, tak i v nynějších mořích.

81. Globigerina marginata Rss. (syn. Rosalina marginata Rss.)

Rss. Verst. I. p. 36. T. VIII., fig. 54, 74. Taf. XIII., fig. 68;
Rss. Denkschr. Bd. 7, p. 69. T. 26, fig. 1.

Zřídka v Březnu a České Kamenici, dle Reusse též v Lužici, Lenešicích, Brozanech, Koutech, Kystře.

82. Globigerina trochoides Rss.

Rss. Verst. I. p. 36. T. XII., fig. 22.

Rss. Foram. u. Entom. p. 21. T. III., fig. 5.

Zřídka v Březnu; dle Reusse též v Lužici.

83. (Discorbina Micheliniana D'Orb.)

(= Rotalina Micheliniana D'Orb.)

D'Orb. Mém. p. 31. Pl. III., fig. 1—3.

Rss. Verst. p. 36. Taf. XII., fig. 31.

Dle Reusse zřídka v Lužici a Brozanech.

84. Discorbina umbilicata D'Orb. var. nitida Rss.

D'Orb. Mém. l. c. p. 32. T. III., fig. 4—6.

Rss. Verst. I. p. 35. T. VIII., fig. 52. Taf. XII., fig. 8, 20.

Geinitz. Elbth. II. p. 116. T. 23, fig. 12.

Zřídka v Březnu, Dnebohu, Sichrově, Nemošické stráni; dle Reusse též v Lužici, Lenešicích, Brozanech.

85. (Anomalina moniliformis Rss.)

(= Rosalina moniliformis).

Rss. Verst. I. p. 36 a p. 109. T. XII., fig. 30. Taf. XIII. fig. 67.

Dle Reusse v Lužici a Brozanech.

86. Discorbina lenticula Rss.

(= Rotalina lenticula Rss.)

(= Planorbulina lenticula Rss.)

Rss. Verst. I. p. 35. Taf. XII., fig. 17.

Geinitz. Elbth. II. p. 115. T. 23, fig. 11.

Zřídka v Březnu, Dnebohu a Nemošické stráni; dle Reusse též v Lužici a Brozanech. Zdá se býti jen na březenské vrstvy omezena.

87. Discorbina ammonoides Rss.

Syn. Rosalina ammonoides Rss.

Planorbulina ammonoides Rss.

Geinitz. Elbth. II. p. 114. T. II. III. 23, fig. 9, (kdež jest též ostatní úplná literatura.)

Dosti hojně v březenských vrstvách, zejména v Březnu a Dnebohu.

88. Discorbina polyraphes. Rss.

Syn. Rotalina polyraphes Rss.

Planorbulina polyraphes Rss.

Rss. Verst. I. p. 35. Taf. XII., fig. 18.

Geinitz. Elbth. II. p. 114. T. 23., fig 10.

Rss. Foram. u. Entom. p. 19. T. III., fig. 1.

Velmi hojně v Březnu, Dnechohu, České Kamenici, Nemošické stráni.

89. Nonionina compressa Roemer.

Litt. Roemer. Verst. d. norddeutsch. Kreidegeb

Reuss. Verst. I. p. 35. Taf. VIII., fig. 51.

Velmi zřídka v Březnu (a Hořenci).

Tabelární seznam foraminifer vrstev březenských, vykazující jich rozšíření po jednotlivých vrstvách českého útvaru křídového.

	Perucké vr. Perutzer Sch.	Korycanské vr. Korytzauer Sch.	Bělohorské vr. Weissenberger Sch.	Malnické vr. Malnitzer Sch.	Jizerské vr. Iserschichten	Teplické vr. Teplitzer Sch.	Břežanské vr. Priesener Sch.	Chlomecké vr. Chlomecker Sch.
<i>Cornuspira cretacea</i> Rss.	.	.	.	.	.	.	.	.
<i>Trochammina irregularis</i> P. and J.	.	+	.	.	.	+	+	.
(<i>Haplostiche constricta</i> Rss.)	.	.	.	.	.	.	+	.
" <i>clavulina</i> Rss.	.	.	.	.	.	.	+	.
" <i>dentalinoides</i> Rss.	.	.	.	.	.	.	+	.
" <i>foedissima</i> Rss.	.	.	.	.	.	.	+	.
<i>Textularia globulosa</i> Rss.	.	.	.	.	.	+	+	.
" <i>conulus</i> Rss.	.	.	.	.	.	+	+	.
(" <i>obtusangula</i> Roemer)	.	.	.	.	.	+	+	.
" <i>obsoleta</i> Rss.	.	.	.	.	.	.	+	.
(" <i>anceps</i> Rss.)	.	.	.	.	.	.	+	.
(" <i>turris</i> D'Orb.)	.	.	.	.	.	+	+	.
" <i>praelonga</i> Rss.	.	.	.	.	.	+	+	.
" <i>foeda</i> Rss.	.	.	.	.	.	.	+	.
<i>Verneuillina triquetra</i> Rss.	.	.	.	.	.	.	+	.
" <i>Bronni</i> Rss.	.	.	.	.	.	.	+	.
(<i>Tritaxia tricarinata</i> Rss.)	.	.	.	.	.	+	+	.
<i>Gaudryina rugosa</i> D'Orb.	.	.	.	.	.	+	+	.

	Perucké vr. Perutzer Sch.	Korycanské vr. Korytzaner Sch.	Bělohorské vr. Weissenberger Sch.	Malnické vr. Malnitzer Sch.	Jizerské vr. Iserschichten	Teplické vr. Tepplitzer Sch.	Břeženské vr. Priesener Sch.	Chlomecké vr. Chlomecker Sch.
<i>Valvulina spicula</i> Rss.	.	.	.	.	.	.	.	.
(<i>Bulimina Preslii</i> Rss.)	.	.	.	.	.	+	+	.
" <i>ovulum</i> Rss.)	.	.	.	.	.	.	+	.
" <i>Murchisoniana</i> D'Orb.	.	.	.	.	.	+	+	.
" <i>variabilis</i> D'Orb.	.	+	+	.	.	+	+	.
" <i>intermedia</i> Rss.	.	.	.	.	.	+	+	.
(" <i>truncata</i> Rss.)	.	.	.	.	.	+	+	.
(<i>Virgulina Reussi</i> Gein.)	.	.	.	.	.	+	+	.
(<i>Bolivina tegulata</i>)	.	.	.	.	.	+	+	.
<i>Nodosaria farcimen</i> Soldani	.	.	.	.	.	+	+	.
" <i>filiformis</i> D'Orb.	.	.	.	.	.	.	+	.
(" <i>inflata</i> Rss.)	.	.	.	.	.	.	+	.
" <i>cylindracea</i> Rss.	.	+	.	.	.	+	+	.
" <i>monile</i> v. Hag.	.	.	.	.	.	+	+	.
" <i>Zippei</i> Rss.	.	.	.	.	.	+	+	.
" <i>Mayeri</i> n. sp.	.	.	.	.	.	+	+	.
" <i>affinis</i> Rss.	.	.	.	.	.	+	+	.
(" (?) <i>conferta</i> Rss.)	.	.	.	.	.	.	+	.
" <i>aculeata</i> D'Orb.	.	.	.	.	.	+	+	.
(" <i>costellata</i> Rss.)	.	.	.	.	.	.	+	.
(" <i>sulcata</i> Nilsson)	.	.	.	.	.	.	+	.
" <i>Lorneiana</i> D'Orb.	.	.	.	.	.	+	+	.
" <i>multilineata</i> Gein.	.	.	.	.	.	.	+	.
<i>Frondicularia apiculata</i> Rss.	.	.	.	.	.	+	+	.
(" <i>bicuspidata</i> Rss.)	.	.	.	.	.	.	+	.
" <i>angusta</i> Rss.	.	.	.	+	.	+	+	.
" <i>angulosa</i> D'Orb.	.	.	.	.	.	.	+	.
(" <i>peregrina</i> Rss.)	.	.	.	.	.	.	+	.
(" <i>canaliculata</i> Rss.)	.	.	.	.	.	+	+	.
" <i>mucronata</i> Rss.	.	.	.	.	.	.	+	.
" <i>marginata</i> Rss.	.	.	.	.	.	+	+	.
" <i>turgida</i> Rss.	.	.	.	.	.	.	+	.
" <i>Cordai</i> Rss.	.	.	.	.	.	+	+	.
" <i>inversa</i> Rss.	.	.	.	.	.	+	+	.

	Perucké vr. Perutzer Sch.	Korycanské vr. Korytzauer Sch.	Bělohorské vr. Weissenberger Sch.	Malnické vr. Malnitzer Sch.	Jizerské vr. Iserschichten	Teplické vr, Teplitzter Sch.	Březenské vr. Priesener Sch.	Chlomecké vr. Chlomecker Sch.
<i>Frondicularia Archiacina</i> D'Orb.	.	.	.	.	.	+	+	.
" <i>bicornis</i> Rss.	.	.	.	.	.	.	+	.
" <i>striatula</i> Rss.	.	.	.	.	.	.	+	.
<i>Marginulina elongata</i> D'Orb.	.	.	.	.	.	+	+	.
(" <i>compressa</i> D'Orb.)	.	+	.	.	.	+	+	.
" <i>Nilssoni</i> Roemer	.	.	.	.	.	.	+	.
" <i>bacillum</i> Rss.	.	.	.	.	.	.	+	.
" <i>ensis</i> Rss.	.	.	.	.	.	.	+	.
" <i>Roemeri</i> Rss.	.	.	.	.	.	.	+	.
(" <i>bullata</i> Rss.)	.	.	.	.	.	.	+	.
<i>Vaginulina strigillata</i> Rss.	.	.	.	.	.	.	+	.
(<i>Cristellaria limbata</i> Rss.)	.	.	.	.	.	.	+	.
" <i>lobata</i> Rss.	.	.	.	.	.	.	+	.
(" <i>lituola</i> Rss.)	.	.	.	.	.	.	+	.
" <i>navicula</i> D'Orb.	.	.	.	.	.	.	+	.
" <i>lepidata</i> Rss.	.	.	.	.	.	+	+	.
<i>Cristellaria rotulata</i> D'Orb.	.	+	+	+	+	+	+	.
(" <i>complanata</i> Rss.)	.	.	.	.	.	.	+	.
(" <i>triangularis</i> D'Orb.)	.	.	.	.	.	.	+	.
<i>Flabellina ornata</i> Rss.	.	+	.	.	.	+	+	.
" <i>elliptica</i> Nils. sp.	.	+	+	.	.	+	+	.
(<i>Polymorphina trigonula</i> Rss.)	.	.	.	.	.	.	+	.
(" <i>horrida</i> Rss.)	.	.	.	.	.	+	+	.
" <i>elliptica</i> Rss.	.	.	.	.	.	.	+	.
(" <i>damaecornis</i> Rss.)	.	.	.	.	.	.	+	.
(" <i>glomerata</i> Roem.)	.	.	.	.	.	+	+	.
" <i>lacrima</i> Rss.	.	.	.	.	.	.	+	.
" <i>globosa</i> v. Münster.	.	.	.	.	.	.	+	.
<i>Globigerina cretacea</i> D'Orb.	.	+	+	.	.	+	+	.
" <i>marginata</i> Rss.	.	.	.	.	.	+	+	.
" <i>trochoides</i> Rss.	.	.	.	.	.	.	+	.
(<i>Discorbina Micheliniana</i> D'Orb.	.	.	.	.	.	.	+	.
" <i>umbilicata</i> D'Orb. var. ni- " <i>tida</i> Rss.	.	.	.	.	.	+	+	.

	Perucké vr. Perutzer Sch.	Korycauské vr. Korytrauer Sch.	Bélohorské vr. Weissenberger Sch.	Malnické vr. Malitzner Sch.	Jizerské vr. Izerschichten	Teplické vr. Teplitzer Sch.	Břeženské vr. Priesener Sch.	Chlomecké vr. Chlomecker Sch.
<i>Discorbina lenticula</i> Rss.	.	.	.	.	.	.	+	.
„ <i>ammonoides</i> Rss.	.	+	.	.	.	+	+	.
„ <i>polyraphes</i> Rss.	.	.	.	.	.	.	+	.
<i>Anomalina moniliformis</i> Rss.	.	.	.	.	.	.	+	.
<i>Nonionina compressa</i> Roemer.	.	.	.	.	.	+	+	.

Kritisches Verzeichniss der Foraminiferen aus den Priesener Schichten der böhmischen Kreideformation.

(Resumé des böhmischen Textes.)

Hiermit lege ich ein vorläufiges Verzeichniss der Foraminiferen aus den Priesener Schichten, einer der obersten Etagen unserer Kreideformation, vor, ohne Anspruch auf Vollständigkeit zu machen. Zur Zusammenstellung benützte ich die Resultate meines zweijährigen Sammelns, auf Reuss's Angaben konnte weniger Rücksicht genommen werden, denn Reuss führt in seiner Arbeit über die böhmische Kreideformation viele Foraminiferen Arten nur aus Leneschitz an und es ist demnach unsicher, ob dieselben aus Teplitzer oder aus Priesener Schichten stammen. Bei Leneschitz sind die Lagerungsverhältnisse derart, dass die Teplitzer und Priesener Schichten direkt aufeinander gelagert auf einer Berglehne zu Tage treten. Aus diesen zwei verschiedenen geologischen Horizonten werden die Foraminiferen durch das Regenwasser heruntergeschwemmt, wo Reuss sein Material sammelte. Nur im Falle, wenn Reuss eine seltene aber gut charakterisierte Art von einer, von mir nicht untersuchten, zweifelsohne den Priesener Schichten angehörenden Lokalität anführt oder wenn er ausser Leneschitz noch andere Fundorte Priesener Foraminiferen angiebt, habe ich dieselbe in Klammern angeführt.

Was die Synonymik und Systematik anlangt, bin ich den Anschauungen der englischen Forscher in dem Werke über die Foraminiferen der Challenger-Expedition¹⁾, gefolgt nach ihrem Vorgange sind

¹⁾ T. Parker und R. Jones. On the Nomenclature of Foraminifera An. Magazine of nat. history Part. I.—IX. und Report on the scientific results of H. M. S. Challenger during the year 1873—76. Vol. IX. Foraminifera by H. B. Brady 1884.

daher einige von Reuss und anderen als verschiedene Arten betrachtete Formen unter einem Namen vereinigt. So z. B. *Flabellina ornata* Rss. = *F. Baudouiniana* D'Orb., = *F. rugosa* D'Orb.; *Cristellaria lepida* Rss. = *C. intermedia* Rss. = *Crist. recta*, var. *hamosa* Rss.; *Frondicularia tenuis* Rss. = *F. Archiacina* D'Orb.; *Nodosaria costellata* Rss. = *N. lineolata* Rss.; *Nod. affinis* = *Nod. obscura*, Rss. = *N. tenuicosta* Rss.; *Nodosaria Monile* v. Hag. = *N. annulata* Rss. *Nodosaria cylindracea* Rss. = *Nod. oligostegia* Rss.; *Nodosaria filiformis* D'Orb. = *N. gracilis* D'Orb.; *Nodosaria farcimen* Soldani = *Nod. nodosa* D'Orb., *communis* D'Orb., *legnmen* Rss.; *Bulimina Murchisoniana* D'Orb. = *B. tumida* Rss. = *B. D'Orbignyi* Rss.

In Betreff der Anzahl und der geologischen Verbreitung konnte ich bisher 90 Arten konstatieren, von denen, soweit meine Beobachtungen reichen, 55 Arten in den Priesener Schichten zum erstenmale auftreten. Einige von ihnen könnten wegen ihrem relativ häufigerem Vorkommen als bezeichnend für die Priesener Schichten betrachtet werden; z. B. *Cornuspira cretacea* Rss., *Marginulina Nilssoni*, Roemer, *Haplostiche clavulina* Rss., *Planorbulina Discorbina polyraphes* Rss., *Polymorphina globosa* v. Münster, *Polymorphina lacrima*, Rss., *Nodosaria Mayeri* u. sp.

Die übrigen 35 Arten kommen auch in den älteren Teplitzer Schichten vor, und unter ihnen sind 8 kosmo-politische Formen, welche in der ganzen Kreideformation verbreitet sind; *Trochammina irregularis* P. J. ¹⁾ *Cristellaria rotulata* Lamck., *Bulimina variabilis* D'Orb., *Frondicularia augusta* Nils. sp., *Flabellina elliptica* Nils., *Flabellina ornata* Rss. *Marginulina compressa* D'Orb., *Globigerina cretacea* D'Orb., *Planorbulina (Discorbina) ammonoides* Rss.

Ein anderer wesentlicher Unterschied zwischen den Foraminiferen der Teplitzer und jenen der Priesener Schichten beruht auch in der Häufigkeit ihres Vorkommens, in dem Procentgehalte des Gesteines an Foraminiferen. In den Teplitzer Schichten machen sie bis 90%, in den Priesener Schichten höchstens 20% des Gesteines aus; und mit diesem frappanten Unterschiede ist uns auch im zweifelhaften Falle, wo uns grössere Petrefacten fehlen, die Möglichkeit gegeben, mittels eines Dünnschliffes sicher zu erkennen, welche Schichte uns vorliegt.

---

¹⁾ Diese Form gehört zwischen die perforata, wie ich mich davon an zahlreichen Dünnschliffen überzeugt habe. Durchmesser der Poren 0.006—0.003 mm.
